

Sygn. akt II CNP 71/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 marca 2019 r.

skargi R. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w S. z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt II Ca [...]

wydanego w sprawie z powództwa R. M.

przeciwko [...] Towarzystwu Ubezpieczeń [...] Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę,

1. odrzuca skargę

2. zasądza od skarżącego R. M. na rzecz [...] Towarzystwa Ubezpieczeń [...] Spółki Akcyjnej w S. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 maja 2016 r.

Powód zaskarżył dnia 21 sierpnia 2018 r. wyrok skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zarzucając naruszenie prawa materialnego - art. 361 § 1 i 2 w zw. z art. 363 § 1 oraz art. 822 § 1 k.c. Skarżący wskazał, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż w niniejszej sprawie nie przysługiwała skarga kasacyjna ze względu na niską wartość przedmiotu zaskarżenia ani nie wystąpiły podstawy wznowienia postępowania przewidziane w art. 401, 401¹, 403 i 404¹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - pomijając inne ograniczenia - jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zmiana lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wymaganie to wynika z przyjętego przez prawodawcę założenia, że odpowiedzialność majątkowa Skarbu Państwa przewidziana w art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.c. może wchodzić w grę tylko wtedy, gdy strona poszkodowana uczyniła wszystko co możliwe, aby nie dopuścić do powstania szkody. Obowiązkiem strony jest zatem wykorzystanie wszystkich istniejących w systemie środków prawnych i dopiero ich bezskuteczność lub brak może - w wypadku wystąpienia szkody - uzasadniać odpowiedzialność państwa.

W dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia

2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm. - dalej „ustawa o SN”). Zważywszy, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o SN - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, jest oczywiste, iż spełniając wymagania określone art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., wnoszący skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia musi wykazać, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe także w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej.

Począwszy od dnia 4 kwietnia 2018 r. strona wnosząca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wypełniając obowiązek przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., musi wykazać, że złożyła do uprawnionego organu (art. 89 § 2 ustawy o SN) wniosek o wniesienie skargi nadzwyczajnej i nie został on uwzględniony. Niewykazanie tej okoliczności powoduje odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn orzeczono, jak na wstępie.